

MARCIN KOWALCZYK¹

Współpraca administracji publicznej i instytucji komercyjnych – analiza wdrożenia Profilu Zaufanego w systemie iPKO

Wstęp – koncepcja One Stop Shop

Punktem wyjścia do dalszych rozważań zaprezentowanych w artykule jest zdefiniowanie koncepcji interoperacyjności oraz powiązanej z nią koncepcji One Stop Shop (zasady jednego punktu obsługi). Przedstawiony w artykule problem badawczy dotyczy ścisłej integracji systemów e-usług administracji publicznej poprzez m.in. upraszczanie sposobów weryfikowania tożsamości użytkowników. W założeniu autora uproszczenie tych procedur powinno przyczynić się do dalszego standaryzowania i upraszczania e-usług na zasadzie obsługi w „systemie pojedynczego portalu usług publicznych”.

Zgodnie z definicją zaprezentowaną przez Institute of Electrical and Electronic Engineers interoperacyjność oznacza „zdolność dwóch lub większej liczby systemów informatycznych lub ich komponentów do wymiany informacji i do jej użycia”². Według innej definicji, przedstawionej w dokumencie *Information Technology – Learning, Education, and Training – Management and Delivery-Specification and Use Extensions and Profiles* „interoperacyjność oznacza zdolność różnych elementów funkcjonalnych systemów informatycznych do komunikacji, uruchamiania programów lub przesyłania danych pomiędzy nimi w sposób niewymagający od ich użytkownika żadnej wiedzy lub wymagający od niego wiedzy minimalnej na temat unikalnych właściwości tych elementów”³.

¹ Uniwersytet Warmińsko-Mazurski w Olsztynie, Wydział Prawa i Administracji, Katedra Prawnej Ochrony Państwa.

² Institute of Electrical and Electronics Engineers, *IEEE Standard Computer Dictionary: A Compilation of IEEE Standard Computer Glossaries*, New York 1990.

³ ISO/IEC, Technical Draft Report, Ref. No. JTC1 SC36 WG4 N0070, *Information Technology – Learning, Education, and Training – Management and Delivery-Specification and Use Extensions and Profiles*, US SC36 Secretariat, 2003.

Istotnym elementem zaprezentowanych powyżej definicji jest wskazanie na kompatybilność różnorodnych systemów informatycznych, umożliwiającą sprawną wymianę m.in. danych, dokumentów przesłanych przez użytkowników oraz m.in. ujednolicony system uwierzytelniania. Zgodnie z przyjętą w wyżej wymienionym dokumencie definicją kompatybilności należy ją pojmować jako: „zdolność elementu funkcjonalnego systemu informatycznego do spełnienia wymagań wyspecyfikowanego interfejsu bez konieczności dokonywania dostrzegalnej modyfikacji tego elementu”⁴, czyli możliwość harmonijnego współdziałania różnych systemów teleinformatycznych.

Z zaprezentowanymi powyżej pojęciami interoperacyjności oraz kompatybilności należy powiązać także koncepcję One Stop Shop (zamiennie stosowana forma One Stop Portal), rozumianą jako możliwość świadczenia usług publicznych na zasadzie stosowania pojedynczego punktu elektronicznego dostępu na zintegrowanej platformie administracji rządowej⁵. Wśród zalet koncepcji One Stop Shop należy wymienić to, że:

- jest to najbardziej intuicyjna i preferowana forma dostarczania e-usług;
- obywatele, którzy decydują się na One Stop Shop, nie muszą kierować zapytania bądź sprawy do konkretnego urzędu;
- obywatele powinni uzyskać dostęp do wszystkich e-usług w jednym miejscu;
- One Stop Shop jest z założenia platformą usług publicznych ukierunkowaną na użytkownika, z intuicyjnym, łatwym w obsłudze systemem transakcyjnym;
- w założeniu twórców koncepcji, zintegrowana platforma administracji rządowej powinna być regularnie używana przez dużą część obywateli;
- przedstawione powyżej założenie powinno wynikać z ciągłego doskonalenia One Stop Shop oraz pełnej orientacji na potrzeby użytkownika i jego satysfakcji z poziomu świadczonych e-usług⁶.

Bardzo istotnym ułatwieniem w weryfikacji tożsamości użytkowników jest zastosowanie pojedynczego/zredukowanego logowania (*Single sign on*), wykorzystywanego w integracji z różnymi serwisami administracji publicznej. W raporcie

⁴ Ibidem.

⁵ W pierwotnym zamierzeniu rolę punktu pojedynczego dostępu miała pełnić Elektroniczna Platforma Usług Administracji Publicznej ePUAP, a następnie ePUAP 2. Na obecnym etapie wdrożeń system ten nie oferuje jednak pełnej interoperacyjności. Dla porównania: w Austrii wdrożono platformę jednolitych usług publicznych HELP.gv.at, umożliwiającą korzystanie z e-usług publicznych dostarczanych przez 12 ministerstw, instytucji publicznych z 9 regionów, 80 urzędów na poziomie samorządu lokalnego oraz 2 359 urzędów na poziomie gminy.

⁶ A. Fath-Allah, L. Cheikhi, R.E. Al-Qutaish, A. Idri, *E-Government Portals Maturity Models: A Best Practices' Coverage Perspective*, "Journal of Software" 2015, vol. 10, no. 7, p. 819.

zatytułowanym „United Nations e-Government Survey 2012, e-Government for the People”, który został przygotowany na zlecenie ONZ, wskazano na najbardziej powszechne metody autoryzacji dla użytkowników e-usług. Należy wśród nich wymienić SMS-y (stosowane m.in. w Turcji, na Madagaskarze i na Malcie) oraz tokeny wykorzystywane jako narzędzie autoryzacji w e-bankowości (w Norwegii). W raporcie wskazano również na potencjalne innowacje technologiczne dotyczące weryfikacji tożsamości użytkowników e-usług, obejmujące m.in. inteligentne karty zintegrowane z dowodami osobistymi⁷. Ponadto, zgodnie z zaleceniami z raportu, kanały dostępu powinny w przyszłości obejmować również serwisy społecznościowe (m.in. Facebook, Twitter)⁸.

Charakterystyka Profilu Zaufanego

W §2 Rozporządzenia Ministra Cyfryzacji⁹ z dnia 5.10.2016 r. w sprawie profilu zaufanego elektronicznej platformy usług administracji publicznej pojawiają się następujące kategorie pojęciowe związane z Profilem Zaufanym:

- identyfikator profilu zaufanego ePUAP – unikatowy ciąg znaków alfanumerycznych jednoznacznie identyfikujących profil zaufany ePUAP;

⁷ Zgodnie z najnowszymi rozwiązaniami technologicznymi tradycyjne dowody osobiste powinny zostać zastąpione elektronicznymi dowodami tożsamości (eID) w formie np. aplikacji w smartfonie. W zamierzeniu twórców tego rozwiązania eID mogłyby być wykorzystane do poświadczania tożsamości przy korzystaniu z usług publicznych, związanych m.in. z wykorzystaniem podpisu elektronicznego, głosowaniem online, formalnościami związanymi z ubezpieczeniami społecznymi etc. Usługi te miałyby zostać możliwie jak najbardziej uproszczone, tak aby zachęcić do skorzystania z nich jak największą liczbę obywateli. Dodatkowo współpraca z sektorem bankowym powinna w przyszłości zapewnić m.in. możliwość wykorzystania bankomatów (ATMs) jako punktów dostępowych do e-administracji oraz potwierdzania tożsamości za pomocą eID, umożliwiając jednocześnie cyfrową i e-finansową integrację obywateli dotychczas niekorzystających z e-usług oraz elektronicznych kanałów bankowości. Na przykład: w Malezji stosuje się rozwiązanie polegające na jednoczesnym dostarczaniu eID z aplikacją typu „e-portmonetka”, za: T.W. Kwang, *Electronic ID Programs Impacting Governments and Citizens*, eGov Innovation, 3.05.2016, <http://www.enterpriseinnovation.net/article/citizen-eid-programs-impacting-governments-and-citizens-921990071> (16.11.2016).

⁸ *Single sign on i kanały autoryzacji usług*, „Dziennik Warto Wiedzieć”, <http://wartowiedziec.org/index.php/e-administracja/aktualnosci/16079-single-sign-on-i-kanay-autoryzacji-usug> (16.11.2016).

⁹ Minister Cyfryzacji kieruje działem administracji rządowej – informatyzacja na podstawie § 1 ust. 2 Rozporządzenia Prezesa Rady Ministrów z dnia 17 listopada 2015 r. w sprawie szczegółowego zakresu działania Ministra Cyfryzacji (DzU 2015, poz. 1910 i 2090).

- konto profilu zaufanego ePUAP – dane opisujące profil zaufany ePUAP wraz z przyporządkowanymi do nich zasobami ePUAP, umożliwiającymi korzystanie z profilu zaufanego ePUAP;
- osoba wnioskująca – osoba fizyczna występująca z wnioskiem o potwierdzenie profilu zaufanego ePUAP w swoim imieniu
- punkt potwierdzający – punkt potwierdzający profil zaufany ePUAP, o którym mowa w art. 20c ustawy dnia 17.02.2005 r. o informatyzacji działalności podmiotów realizujących zadania publiczne¹⁰.

Zgodnie z zapisami art. 20 c ustawy z dnia 17.02.2005 r. o informatyzacji działalności podmiotów realizujących zadania publiczne funkcję punktu potwierdzającego profil zaufany ePUAP pełni:

- konsul,
- naczelnik urzędu skarbowego,
- wojewoda,
- Zakład Ubezpieczeń Społecznych¹¹.

W Rozporządzeniu Ministra Cyfryzacji z dnia 5.10.2016 r. w sprawie profilu zaufanego elektronicznej platformy usług administracji publicznej zdefiniowano również pojęcie „konta profilu zaufanego ePUAP” („dane opisujące profil zaufany ePUAP wraz z przyporządkowanymi do nich zasobami ePUAP umożliwiającymi korzystanie z profilu zaufanego ePUAP”). Powyższe jest związane z technicznym wydzieleniem profilu zaufanego ePUAP z systemu ePUAP. Ponadto w Rozporządzeniu wprowadzono zmiany w obowiązujących dotychczas definicjach albo zrezygnowano z definiowania niektórych pojęć (m.in. pojęć „bezpieczny podpis elektroniczny”, „kwalifikowany certyfikat”). Zgodnie z nowymi przepisami możliwe jest złożenie wniosku o potwierdzenie profilu zaufanego ePUAP

¹⁰ Rozporządzenie Ministra Cyfryzacji z dnia 5 października 2016 roku w sprawie profilu zaufanego elektronicznej platformy usług administracji publicznej Na podstawie art. 20a ust. 3 pkt 2 ustawy z dnia 17 lutego 2005 r. o informatyzacji działalności podmiotów realizujących zadania publiczne (DzU 2014, poz. 1114; DzU 2016 poz. 352 i 1579), Dziennik Ustaw Rzeczypospolitej Polskiej, Warszawa, 6 października 2016 r, poz. 1633.

¹¹ Ustawa z dnia 17 lutego 2005 r. o informatyzacji działalności podmiotów realizujących zadania publiczne (Dz.U 2014, poz. 1114, DzU 2016, poz. 352 i 1579). Funkcję punktu potwierdzającego, za zgodą ministra właściwego do spraw informatyzacji, mogą pełnić również inne podmioty wymienione w art. 20c ust. 3 ustawy o informatyzacji (np. urzędy gmin). Jednocześnie z Rozporządzeniu Ministra Cyfryzacji z dnia 5 października 2016 r. w sprawie profilu zaufanego elektronicznej platformy usług administracji publicznej wskazano, że autoryzacja dokonywana przy użyciu: haseł jednorazowych przesyłanych na wskazany przez użytkownika numer telefonu komórkowego albo środków identyfikacji elektronicznej stosowanych do uwierzytelniania w systemie teleinformatycznym podmiotu niepublicznego.

w postaci elektronicznej lub papierowej. Procedura wdrożenia we współpracy z Bankiem PKO BP została przedstawiona w dalszej części artykułu.

Przesłanki do wdrożenia profilu zaufanego w systemie iPKO

W opublikowanym 22.02.2016 r. raporcie *Informacja o wynikach kontroli Świadczenie usług publicznych w formie elektronicznej na przykładzie wybranych jednostek samorządu terytorialnego* Najwyższa Izba Kontroli wskazała na liczne, problematyczne kwestie, dotyczące korzystania z profilu zaufanego przez dorosłych Polaków. Poniższy cytat wskazuje na najważniejsze zastrzeżenia NIK:

1. Tylko niewiele ponad 1% dorosłych Polaków posiada bezpieczny, zaufany profil, umożliwiający korzystanie z e-usług. W ocenie pracowników kontrolowanych urzędów nikłe zainteresowanie udostępnianymi e-usługami najczęściej wynikało z konieczności autoryzowania ich podpisem elektronicznym lub wykonywania z zaufanego profilu. Na dzień 23 września 2015 r. profil zaufany ePUAP posiadało zaledwie 1,2% pełnoletnich Polaków.
2. Obowiązujące przepisy sprawiają, że wiele czynności urzędowych wciąż wymaga osobistego stawiennictwa obywatela w urzędzie. Obowiązujące przepisy tworzą bariery prawne dla wykorzystania e-usług, wynikające z przepisów prawa powszechnie obowiązującego, zwłaszcza związane z koniecznością przedkładania określonych dokumentów w wersji papierowej.
3. Wielu obywateli wciąż preferuje osobisty kontakt z urzędnikiem. Wciąż wielu Polaków nie ma zaufania do elektronicznej formy załatwiania spraw i woli osobiście udać się do urzędu. Wybór osobistego kontaktu z pracownikiem najczęściej podyktowany jest możliwością uzyskania bezpośredniej pomocy w wypełnianiu dokumentów.
4. Słaba promocja e-usług. Podejmowane przez kontrolowane urzędy działania informacyjne i promujące wśród obywateli możliwość korzystania z usług elektronicznych były, zdaniem NIK, nieskuteczne. Promocja najczęściej ograniczała się do pojedynczych akcji rozpowszechniania plakatów promujących platformę e-usług czy też zamieszczenia na stronie internetowej i w budynku urzędów informacji na ten temat. W ocenie NIK, aby zwiększyć poziom wykorzystania e-usług i aby przekonać obywateli do zalet płynących z tej drogi kontaktu z urzędem, usługi elektroniczne powinny być bezpieczne, intuicyjne i stale dostępne dla obywateli w dogodnym dla nich czasie, tj. 24 godziny siedem dni w tygodniu przez cały rok. Równie istotne

jest też przystępne wyjaśnienie zasad postępowania przy załatwianiu spraw drogą elektroniczną (m.in. dbałość o czytelność zamieszczanych instrukcji)¹².

Zarzuty NIK dotyczyły również ogólnie pojętej dostępności e-usług, również na platformie ePUAP1, wdrażanej w latach 2008–2015 przez Centrum Projektów Informatycznych¹³ podległe Ministerstwu Administracji i Cyfryzacji. Jak wskazali audytorzy z NIK, przerwy w działaniu platformy ePUAP1 mogły w skrajnych przypadkach sięgać nawet kilkunastu godzin. Ponadto pojawiały się częste problemy związane z funkcjonowaniem serwerów (w tym: przeciążenie, brak dostępności lub problemy z łączem internetowym). W raporcie wskazano również, że awarie naprawiano doraźnie, przywracając działania serwerów, jednakże bez eliminowania źródła zakłóceń. NIK sformułował również liczne zastrzeżenia odnośnie do uruchomionej 17.08.2015 r. platformy ePUAP2, czyli udoskonalonej wersji swojego poprzednika. Według kontrolerów NIK decyzja o uruchomieniu ePUAP została podjęta pomimo niezadowalających wyników testów wydajnościowych¹⁴.

Z raportu NIK wyłonił się także ponury wniosek dotyczący udziału spraw wniesionych przez obywateli na platformie ePUAP (3,7%) w odróżnieniu od korespondencji pomiędzy organami administracji publicznej (96,3%). Wnioski kontrolerów NIK wskazywały, że: „system ePUAP służył przede wszystkim administracji publicznej do obsługi korespondencji elektronicznej pomiędzy urzędami, a w niewielkim stopniu do świadczenia e-usług dla obywateli”¹⁵. Wskazaną zależność odwzorowuje poniższy wykres.

Kontrolerzy NIK odnieśli się również do potencjalnych udogodnień, związanych z uproszczeniem weryfikacji użytkowników e-usług przez wprowadzenie powszechnego i prostego rozwiązania technicznego, za pomocą którego można byłoby potwierdzić tożsamość w elektronicznych kontaktach z administracją. Jednym z rozwiązań według audytorów NIK mogło być wykorzystanie

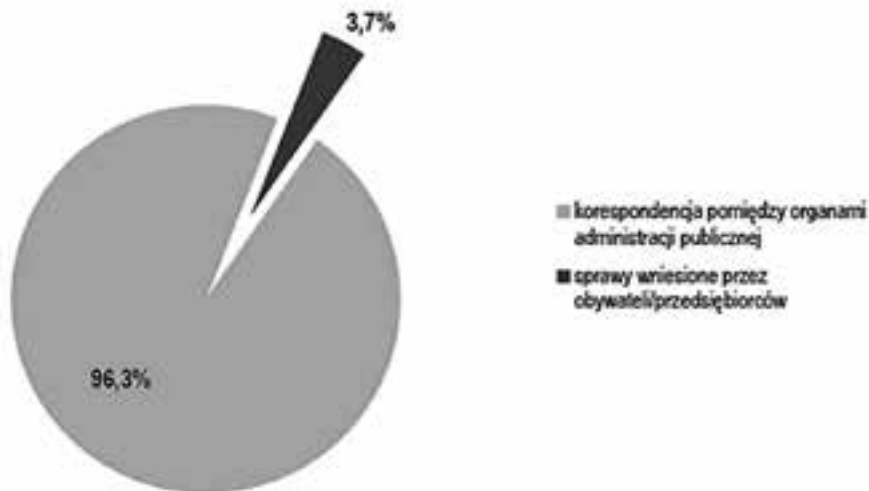
¹² *NIK o usługach elektronicznych w administracji publicznej*, 6.04.2016, <https://www.nik.gov.pl/aktualnosci/nik-o-uslugach-elektronicznych-w-administracji-publicznej.html> (16.11.2016). W odniesieniu do ostatniego zaprezentowanego punktu można uznać, że Ministerstwo Cyfryzacji, wydzielając na początku września 2016 r. Profil Zaufany z systemu ePUAP, umożliwiło całodobową obsługę poprzez możliwość potwierdzania danych w systemach transakcyjnych m.in. banków i firm telekomunikacyjnych.

¹³ Od 3 listopada 2015 r. Centrum Projektów Informatycznych zostało zastąpione przez Centrum Cyfrowej Administracji.

¹⁴ *NIK o usługach elektronicznych w administracji publicznej*, 6.04.2016, <https://www.nik.gov.pl/aktualnosci/nik-o-uslugach-elektronicznych-w-administracji-publicznej.html> (16.11.2016).

¹⁵ *Informacja o wynikach kontroli Świadczenie usług publicznych w formie elektronicznej na przykładzie wybranych jednostek samorządu terytorialnego*, Najwyższa Izba Kontroli, Departament Administracji Publicznej, Warszawa, 22.02.2016, s. 10.

w dowodzie osobistym warstwy elektronicznej, umożliwiającej w kontaktach z administracją publiczną podpisywanie dokumentów elektronicznych przez Internet¹⁶. Jednocześnie Minister Cyfryzacji został zobowiązany do aktywnego promowania profilu zaufanego ePUAP, aby (jeszcze przed uproszczeniem procedur weryfikacji tożsamości) zwiększyć liczbę punktów jego potwierdzania, zgodnie z charakterystyką podaną we wcześniejszej części artykułu.

Wykres 1. Procentowy udział dokumentów przesłanych w formie elektronicznej za pośrednictwem platformy ePUAP w okresie od 1.01.2014 r. do 30.06.2015 r.

Źródło: *Informacja o wynikach kontroli Świadczenie usług publicznych w formie elektronicznej na przykładzie wybranych jednostek samorządu terytorialnego*, Najwyższa Izba Kontroli, Departament Administracji Publicznej, Warszawa, 22.02.2016, s. 31.

Pomimo licznych mankamentów systemu ePUAP audytorzy NIK wskazali, że konieczne jest zapewnienie środków z budżetu państwa na dalsze utrzymanie i rozbudowę infrastruktury technicznej systemu ePUAP2, co miałyby skutkować zapewnieniem stałej, bezawaryjnej dostępności e-usług. Sprawne świadczenie e-usług miałyby zostać umożliwione dzięki ograniczeniu składania przez obywateli i przedsiębiorców dokumentów papierowych w urzędach publicznych. Ponadto kontrolerzy zastanawiali się nad zasadnością dalszego finansowania platform e-usług regionalnych i miejscowych finansowanych z budżetu państwa i środków

¹⁶ Ibidem, s. 13.

unijnych, zarówno ze względu na powielanie zadań realizowanych przez ePUAP, jak i z powodu ich nikłego wykorzystania przez lokalnych interesariuszy¹⁷.

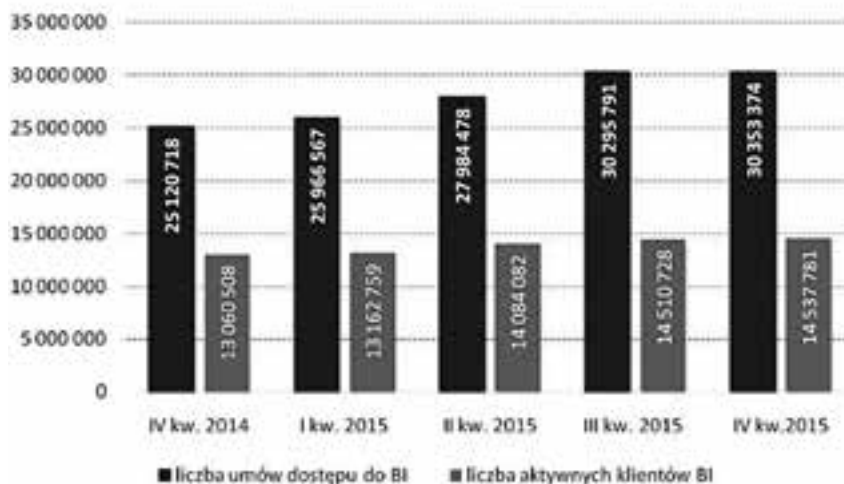
Wdrożenie Profilu Zaufanego w systemie iPKO

Ze względu na wcześniej wymienione słabości ePUAP przed Ministerstwem Cyfryzacji pojawił się dylemat związany z poszukiwaniem rozwiązań sprzyjających upowszechnieniu wykorzystania systemu teleinformatycznego e-usług publicznych na zasadzie zastosowania wzorców z systemów architektury korporacyjnej¹⁸. Najpoważniejszy problem dotyczył systemu weryfikacji i potwierdzania tożsamości użytkowników, zniechęconych koniecznością bezpośredniego pojawiania się w punktach potwierdzających profil zaufany – rozwiązanie to z pewnością nie było zorientowane na wygodę użytkownika. Dla instytucji publicznych wzorcem odniesienia mógł być m.in. sektor e-bankowości oraz m-bankowości. Według danych Związku Banków Polskich w IV kwartale 2015 r. ponad 30,3 mln użytkowników posiadało umowy dostępu do bankowości elektronicznej, z kolei 14,5 mln osób aktywnie korzystało z e-bankowości. Wskaźniki wzrostu liczby użytkowników wykorzystujących urządzenia desktopowe i mobilne w kontaktach i przy zawieraniu transakcji z bankiem zostały zawarte na poniższych wykresach.

Poniżej przedstawiono liczbę klientów e-bankowości i m-bankowości, odpowiednio w II i III kwartale 2016 r. z podziałem na poszczególne banki. Należy wskazać na dominującą pozycję PKO BP jako banku posiadającego największą liczbę zarówno aktywnych klientów e-bankowości – 3 475 000 osób (logujących się przynajmniej raz w miesiącu), jak i aktywnych użytkowników m-bankowości – 1 504 442 osoby. Dalsze w kolejności pod względem obydwu wymienionych wskaźników były: mBank, ING Bank Śląski, BZ WBK, Bank Pekao SA oraz Bank Millennium. Dane dla wszystkich banków zeprezentowano w poniższej tabeli.

¹⁷ NIK o usługach elektronicznych w administracji publicznej, 6.04.2016, <https://www.nik.gov.pl/aktualnosc/nik-o-uslugach-elektronicznych-w-administracji-publicznej.html> (16.11.2016).

¹⁸ A. Sobczak, *Zastosowanie architektury korporacyjnej jako narzędzia przeprowadzenia transformacji jednostek administracji publicznej*, w: *Technologie informatyczne w administracji publicznej i służbie zdrowia*, red. J. Goliński, A. Kobylński, A. Sobczak, s. 333–334.

Wykres 2. Liczba klientów indywidualnych posiadających zawartą umowę korzystania z usług bankowości internetowej oraz liczba aktywnych klientów indywidualnych

Źródło: dane Związku Banków Polskich.

Tabela 1. Liczba klientów indywidualnych z podpisaną umową umożliwiającą korzystanie z bankowości internetowej; liczba aktywnych użytkowników bankowości internetowej (logujących się przynajmniej raz w miesiącu); liczba aktywnych użytkowników bankowości mobilnej (logujących się przynajmniej raz w miesiącu) – dane za II kwartał 2016 r.¹⁹

Bank	Liczba klientów bankowości internetowej	Liczba aktywnych klientów bankowości internetowej	Liczba aktywnych klientów bankowości mobilnej, III k. 2016
PKO BP i Inteligo	8 333 000	3 475 000	1 504 442
mBank	3 799 419	1 903 844*	1 237 885
ING Bank Śląski	3 045 746	1 814 317	604 129
Bank Pekao SA	3 019 000	1 642 000	1 367 392
Alior Bank	2 863 776	681 499	105 569
BZ WBK	2 811 836	1 732 751	946 076
Bank Millennium	1 693 608	b.d.	521 000

¹⁹ W zestawieniu nie uwzględniono danych pochodzących od następujących banków: Bank BPH, Toyota, Bank Smart, Volkswagen. W zestawieniu przyjęto również dane szacunkowe dla Getin Noble Banku na podstawie wcześniej uzyskanych danych pochodzących z I kwartału 2016 r. Z kolei Bank Millennium, BOŚ oraz T-Mobile UB nie podały do publicznej wiadomości danych dotyczących liczby aktywnych klientów. Dane dotyczące bankowości mobilnej pochodzą z III kwartału 2016 r.

Bank	Liczba klientów bankowości internetowej	Liczba aktywnych klientów bankowości internetowej	Liczba aktywnych klientów bankowości mobilnej, III k. 2016
Getin Noble Bank	1 500 000**	319 200	b.d.
BGŻ BNP Paribas	1 227 058	462 847	178 416
Credit Agricole	766 538	372 648	44 221
Raiffeisen Polbank	675 461	246 756	74 401
Citi Handlowy	660 000	320 000	83 000***
T-Mobile UB	643 387	b.d.	59 674
Bank Pocztowy	469 206	157 439	b.d.
Eurobank	409 000	187 000	106 064
Deutsche Bank	295 000	180 000	b.d.
BOŚ	127 800	b.d.	b.d.
Plus Bank	116 642	58 971	25 363
ŁĄCZNIE	32 456 477	13 554 274	6 857 632

Uwagi: * dane dla mBank i Orange Finance; ** dane szacunkowe; *** dane z czerwca 2016 r.

Źródło: PRNews.pl (28.10.2016).

Statystyki zostały uzupełnione o analizę wykorzystania kanałów bankowości mobilnej przy zawieraniu transakcji w poszczególnych bankach. Jedynie w przypadku tej kategorii PKO BP nie jest liderem, najwięcej transakcji finansowych z wykorzystaniem bankowości mobilnej zawierają klienci ING Banku Śląskiego, Banku Millennium, BZ WBK; PKO BP uzyskało czwarty wynik w tej kategorii.

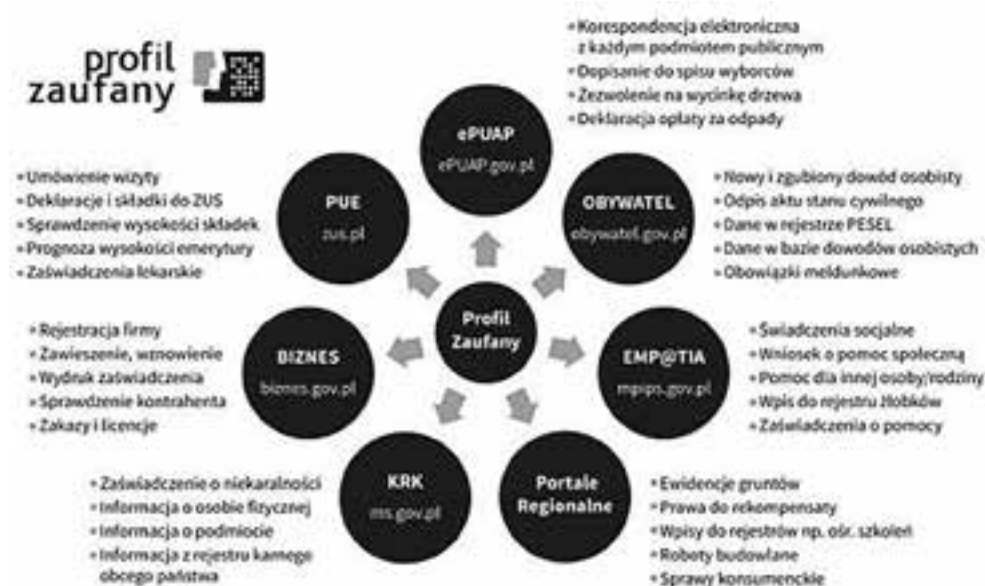
Tabela 2. Liczba transakcji finansowych wykonanych z poziomu aplikacji mobilnej – dane za III kwartał 2016 r.

Bank	Liczba transakcji finansowych dokonanych z poziomu bankowości mobilnej
ING Bank Śląski	7 575 229
Bank Millennium	3 392 074
BZ WBK	3 313 406
PKO BP	3 058 549
Eurobank	454 044
Raiffeisen Polbank	416 437
Alior Bank	300 441
Credit Agricole	212 345
Plus Bank	27 383

Źródło: PRNews.pl (28.10.2016).

Nowa funkcjonalność, polegająca na możliwości zakładania i potwierdzania Profilu Zaufanego w systemie transakcyjnym Banku PKO BP, została wdrożona 17.10. 2016 r. Wybór PKO BP jako partnera strategicznego Ministerstwa Cyfryzacji był podyktowany między innymi sukcesami we wdrażaniu wcześniejszych programów związanych z przyjmowaniem wniosków do programu 500+ oraz logowaniem do systemu PUE ZUS. Tworzenie oraz logowanie do Profilu Zaufanego zostało bardzo uproszczone, wymaga jedynie potwierdzenia hasłem SMS.

Poniżej zaprezentowano katalog e-usług dostępnych po zalogowaniu za pomocą profilu zaufanego. Poza dostępem do Elektronicznej Platformy Usług Administracji Publicznej (ePUAP) można skorzystać między innymi z e-usług: na Platformie Usług Elektronicznych Zakładu Ubezpieczeń Społecznych, w Jednolitym Punkcie Kontaktowym biznes.gov.pl, w Krajowym Rejestrze Karnym, na Portalu obywatel.gov.pl, w systemie EMP@TIA Ministerstwa Pracy i Polityki Społecznej oraz na Portalach Regionalnych. Wykres opisuje szczegółowe funkcjonalności dostępne dla osób zalogowanych przy użyciu profilu zaufanego.

Wykres 3. E-usługi dostępne przy wykorzystaniu profilu zaufanego

Źródło: *Profil domowy. To przełom na drodze do Polski Cyfrowej – mówi Anna Strężyńska*, Ministerstwo Cyfryzacji.pl, http://samorząd.pap.pl/depesze/polecane_artykuly.energetyka/169251/ (28.10.2016).

Podsumowanie i kierunki dalszych badań

W poniższym artykule zaprezentowano problematykę związaną ze sposobami upraszczania dostępu do e-usług publicznych za pomocą Profilu Zaufanego. Podsumowując przytoczone rozważania: należy wskazać, że w trakcie ostatnich kilku miesięcy dokonała się radykalna transformacja w podejściu do sposobów weryfikacji użytkownika e-usług, począwszy od zmian prawnych umożliwiających elektroniczne potwierdzenie tożsamości, przez wydzielenia Profilu Zaufanego z systemów teleinformatycznych ePUAP, a kończąc na pogłębieniu współpracy z sektorem finansowym w zakresie pomocy w przyjmowaniu wniosków do programu 500+ i późniejszym umożliwieniu zakładania i logowania do Profilu Zaufanego ePUAP. Poniższe obserwacje skłaniają autora do sformułowania następujących wniosków dotyczących kierunków przyszłych zmian:

- kanały dostępu do e-usług powinny zostać ściślej zintegrowane ze środowiskiem mobilnym;
- integracji e-usług powinna towarzyszyć coraz większa personalizacja;
- instytucje publiczne powinny stawiać na ściślejsze powiązania z partnerami korporacyjnymi przy poszukiwaniu optymalnych rozwiązań zwiększających wygodę użytkownika oraz intuicyjność obsługi przy świadczeniu e-usług.

Bibliografia

- Fath-Allah A., Cheikhi L., Al-Qutaish R.E., Idri A., *E-Government Portals Maturity Models: A Best Practices' Coverage Perspective*, "Journal of Software" 2015, vol. 10, no. 7.
- Informacja o wynikach kontroli „Świadczenie usług publicznych w formie elektronicznej na przykładzie wybranych jednostek samorządu terytorialnego”*, Najwyższa Izba Kontroli, Departament Administracji Publicznej, Warszawa, 22.02.2016.
- Institute of Electrical and Electronics Engineers, *IEEE Standard Computer Dictionary: A Compilation of IEEE Standard Computer Glossaries*, New York 1990.
- ISO/IEC, Technical Draft Report, Ref. No. JTC1 SC36 WG4 N0070, *Information Technology – Learning, Education, and Training – Management and Delivery-Specification and Use Extensions and Profiles*, US SC36 Secretariat, 2003.
- Rozporządzenia Prezesa Rady Ministrów z dnia 17 listopada 2015 r. w sprawie szczegółowego zakresu działania Ministra Cyfryzacji (DzU 2015, poz. 1910 i 2090).

Rozporządzenie Ministra Cyfryzacji z dnia 5 października 2016 roku w sprawie profilu zaufanego elektronicznej platformy usług administracji publicznej Na podstawie art. 20a ust. 3 pkt 2 ustawy z dnia 17 lutego 2005 r. o informatyzacji działalności podmiotów realizujących zadania publiczne (DzU 2014, poz. 1114; DzU 2016, poz. 352 i 1579), Dziennik Ustaw Rzeczypospolitej Polskiej, Warszawa, 6 października 2016 r, poz. 1633.

Sobczak A., *Zastosowanie architektury korporacyjnej jako narzędzia przeprowadzenia transformacji jednostek administracji publicznej*, w: *Technologie informatyczne w administracji publicznej i służbie zdrowia*, red. J. Goliński, A. Kobylński, A. Sobczak, OW SGH, Warszawa 2016.

Ustawa z dnia 17 lutego 2005 r. o informatyzacji działalności podmiotów realizujących zadania publiczne (DzU 2014, poz. 1114; DzU 2016, poz. 352 i 1579).

Źródła Sieciowe

Kwang T.W., *Electronic ID Programs Impacting Governments and Citizens*, eGov Innovation, <http://www.enterpriseinnovation.net/article/citizen-eid-programs-impacting-governments-and-citizens-921990071> (3.05.2016).

NIK o usługach elektronicznych w administracji publicznej, <https://www.nik.gov.pl/aktualnosc/NIK-o-uslugach-elektronicznych-w-administracji-publicznej.html> (3.05.2016).

Single sign on i kanały autoryzacji usług, Dziennik Warto Wiedzieć, Wydawca Związek Powiatów Polskich, <http://wartowiedziec.org/index.php/e-administracja/aktualnosc/16079-single-sign-on-i-kanay-autoryzacji-usug> (3.05.2016).

* * *

Cooperation between the Public Administration and Commercial Institutions: The Analysis of Implementing the Trusted Profile in the iPKO System

Abstract

The following article presents the issues regarding the Trusted Profile at the Polish Platform of Public e-Services (ePUAP). It addresses the issues of standardization of e-services using the concept of One Stop Shop and the Single Sign On. The further part of the article discusses the issue of simplifying the methods of establishing and verifying the Trusted Profile using the system implemented by the PKO BP commercial bank (iPKO).

Keywords: the Trusted Profile, ePUAP, One Stop Shop, Single Sign On, iPKO

